

Finansinspektionens författningssamling

Utgivare: Hans Schedin, Finansinspektionen, Box 7831, 103 98 Stockholm.
Beställningsadress: Thomson Fakta AB, Box 6430, 113 82 Stockholm. Tel. 08-587 671 00, Fax 08-587 671 71.
ISSN 1102-7460

FFFS 2003:7

Utkom från trycket
den 4 april 2003

Finansinspektionens föreskrifter om information till livförsäkringstagare;

beslutade den 18 december 2002.

Finansinspektionen föreskriver¹ följande med stöd av 49 och 53 §§ försäkringsrörelseförordningen (1982:790).

Tillämpningsområde

1 § Dessa föreskrifter ska tillämpas av försäkringsbolag när de meddelar:

1. livförsäkring, samt
2. sjuk- och olycksfallsförsäkring som är tillägg till livförsäkring, dvs. särskilda definierade försäkringsförmåner som ingår i livförsäkringsavtalet, till exempel premiebefrielse.

Föreskrifterna gäller endast i tillämpliga delar för följande slag av försäkringar:

1. försäkring som grundar sig på kollektivavtal,
2. försäkring som grundar sig på tjänstepensionsarrangemang som är jämförbara med kollektivavtal,
3. gruppförsäkring, samt
4. fondförsäkring.

2 § Försäkringsbolaget ska lämna information till livförsäkringstagare innan avtalet ingås, under avtalets löptid fram till utbetalningen samt under utbetalningstiden under förutsättning att:

1. försäkringsavtalet ingås i Sverige, och
2. försäkringstagaren vid avtalets ingående har sin vanliga vistelseort i Sverige, eller, om försäkringstagaren är en juridisk person, det driftställe som avtalet gäller finns i Sverige då avtalet ingås.

Föreskrifterna omfattar också marknadsföring av försäkringsprodukter i Sverige.

I marknadsföringslagen (1995:450) finns därutöver bestämmelser som gäller för information i samband med marknadsföring av försäkring i Sverige.

---

¹ Jfr rådets direktiv 92/96/EEG av den 10 november 1992 om samordning av lagar och författningar som avser direkt livförsäkring och om ändring av direktiven 72/267/EEG och 90/619/EEG (tredje livförsäkringsdirektivet). (EGT nr L 360, 9.12.1992, s. 11, Celex 392L0096).

Definitioner

3 § I dessa föreskrifter förstås med

andra ersättningsberättigade: förmånstagare samt andra försäkrade än försäkringstagare vilkas rätt till ersättning vilar på avtalet,

anpassningstid: en i konsolideringspolicy fastställd tidsperiod då kollektiv konsolidering bör ha återgått till att ligga inom konsolideringsintervall med utgångspunkt i att kollektiv konsolideringsnivå ligger utanför intervallet,

arvsvinst: tillskott till värdet på livsfallsförsäkringar som lämnats via överföring från andra livförsäkringar p.g.a värdereduktioner vid faktiska dödsfall,

flyttning av försäkringssparande: en överföring av hela försäkringens värde direkt till en försäkring hos samma eller annan försäkringsgivare, med samma person som försäkrad,

fribrevsbelopp: i förekommande fall, det belopp som avtalat försäkringsbelopp sätts ned till om premiebetalningen upphör tidigare än vad som avtalats,

garanterad återbäring: återbäring som garanteras i nominella eller reala belopp genom försäkringsavtal eller en ensidig utfästelse från bolaget,

gruppvavtal: avtal som sluts med ett försäkringsbolag för en grupp personer och som anger villkoren för avtal om gruppförsäkring,

gruppföreträdare: den som kan anses företräda gruppen när det gäller mottagande samt vidarebefordran av sådan information som avses i dessa föreskrifter,

gruppförsäkring: försäkring som meddelas enligt ett gruppavtal och som gäller under förutsättning att den försäkrade eller någon närstående tillhör gruppen,

kollektivavtalsgrundad försäkring: försäkring som tecknas av arbetsgivare för att ge försäkringsskydd åt anställda och som meddelas enligt försäkringsvillkor som följer ett i villkoren angivet kollektivavtal mellan en arbetsgivarorganisation eller enskild arbetsgivare och en arbetstagarorganisation,

konsolideringsfond: fond där livförsäkringsbolag som inte får dela ut vinst sätter av belopp som får användas till förlusttäckning eller för annat ändamål som följer av bestämmelser i bolagsordningen,

konsolideringsintervall: gränser inom vilket kollektiv konsolideringsnivå tillåts variera enligt bolagspolicy,

pensionstilläggsmetod: metod att beräkna ett pensionsavtals löpande värde genom att beakta periodiska beslut om ändring av pensionstillägg utöver garanterad pension,

preliminärt fördelad (allokerad) återbäring: sådant på försäkringar eller till försäkringstagare fördelat överskott som utgör bolagets riskkapital och som bestäms utgående från en beräkning av avtalets löpande värde med retrospektivreservmetod eller pensionstilläggsmetod,

retrospektivreservmetod: metod att beräkna ett försäkringsavtals löpande värde genom att beakta vad som har skett sedan senaste beräkningstillfälle (till exempel inbetalningar, utbetalningar, avkastning, riskkostnad, arvsvinst och driftskostnader av olika slag) där beräkningarna bygger på faktisk erfarenhet men kan innebära viss utjämning (till exempel av avkastning och riskkostnader),

villkorad återbäring: sådan avtalad eller ensidigt utfäst återbäring som är villkorad av värdeförändringar och avkastning på tillgångar eller av ett visst försäkringstekniskt resultat som försäkringstagarna eller andra ersättningsberättigade står risken för,

återköp: utbetalning till försäkringstagaren av försäkringens värde avseende försäkring som annullerats före försäkringstidens slut,

återköpsbelopp: det belopp som är tillgängligt vid ett återköp beräknas enligt reglerna om återköp i försäkringsavtalet samt principerna i gällande försäkringstekniska riktlinjer och underlag,

ändringsrätt: en i ett försäkringsavtal inskriven rättighet att utan riskprövning ändra försäkringen, t.ex. vid vissa i förväg bestämda tidpunkter eller vid förändringar i familjesammansättningen.

Allmänt om informationen

4 § Informationen ska lämnas på svenska språket. Den får lämnas på annat språk om mottagaren önskar det. Informationen ska lämnas skriftligt eller på annat sätt som innebär att mottagaren kan antas ha varaktig tillgång till den. Om den lämnas i försäkringsvillkoren ska den framhållas särskilt. Informationen ska på ett klart och tydligt sätt ge en god genomlysning av försäkringens villkor och värdeutveckling. Den ska anpassas till försäkringens art och till den mottagare som informationen riktar sig till.

Vid marknadsföring av försäkring och vid all annan information om en kunds andel i överskott som riktas till försäkringstagare eller till den som erbjuds att teckna försäkring, ska det tydligt klargöras vilka delar andelen består av. Försäkringsbolaget ska tydligt skilja garanterad återbäring från villkorad återbäring samt från andra andelar i överskott.

5 § När det gäller att informera andra ersättningsberättigade än försäkringstagaren eller den som erbjuds att teckna försäkring ska information lämnas i den utsträckning det är möjligt och som mottagaren kan antas behöva.

6 § När det gäller att informera om gruppförsäkring får de normala vägarna för att lämna information användas, till exempel genom gruppföreträdaren. Försäkringsbolaget ansvarar dock alltid för att informationen uppfyller de krav som ställs på innehåll och tydlighet och att den utformas så att den är lämplig att tillhandahålla de enskilda medlemmarna. Om informationen lämnas till gruppföreträdaren för vidarebefordran till gruppmedlemmarna, ska försäkringsgivaren verka för att medlemmarna får ta del av informationen.

7 § Om en försäkring grundar sig på kollektivavtal och därmed jämförbara tjänstepensionsarrangemang får informationen lämnas till arbetsgivaren. Försäkringsbolaget ska i sådana fall framhålla vikten av att de anställda får ta del av den information som de kan antas behöva.

För konkurrensutsatta premiebestämda försäkringar som grundar sig på kollektivavtal, ska information lämnas direkt till den försäkrade i stället för till försäkringstagaren.

Information innan försäkringsavtal ingås

8 § Innan ett försäkringsavtal ingås ska försäkringsbolaget lämna sådan information till den som erbjuds att teckna försäkring att den underlättar bedömningen av försäkringsbehovet och valet av försäkring.

Av informationen ska det framgå i vilka avseenden och under vilka förutsättningar villkoren i avtalet kan ändras under försäkringstiden. Detta gäller också för avgifter och kostnader. Det ska vidare framgå om avtalet löper på bestämd tid för att därefter förnyas. Det ska också framgå om bolaget vid den tidpunkt då avtalet löper ut har rätt att ändra i avtalet eller att inte förnya det.

9 § Avtalsspecifik information ska lämnas till den som erbjuds att teckna försäkring. Vid gruppörsäkring eller i andra fall då marknadsföringen vänder sig till en större krets behöver avtalsspecifik information endast lämnas till den enskilde individen i den mån det är möjligt. Den som erbjuds att teckna en sådan försäkring ska upplysas om möjligheten att på begäran få ytterligare information.

Avtalsspecifik information ska alltid lämnas senast i samband med att försäkringsvillkor och andra försäkringshandlingar överlämnas till försäkringstagaren. Detta ska ske snarast efter avtalets ingående. Om villkoren inte är fullständiga ska detta tydligt framgå. I samband med detta ska försäkringsbolaget också informera om hur fullständiga villkor kan erhållas.

10 § Vid gruppörsäkring ska information lämnas till gruppörsäkringsledaren innan gruppavtalet ingås. Detta gäller också då försäkringsavtalet ingås med gruppörsäkringsledaren. Försäkringsbolaget ska verka för att gruppörsäkringsledaren lämnar relevant information till gruppmedlemmarna senast i samband med att de får försäkringsbeskedet. Om försäkringsavtalet däremot ingås med varje enskild gruppmedlem ska informationen lämnas till gruppmedlemmen innan försäkringsavtalet ingås.

11 § Vid försäkring som grundar sig på kollektivavtal och därmed jämförbara tjänstepensionsarrangemang ska informationen lämnas till arbetsgivaren. Försäkringsbolaget ska framhålla vikten av att informationen vidarebefordras till de anställda senast i samband med att de får försäkringsbeskedet.

12 § Informationen ska alltid omfatta de uppgifter som framgår av *bilagan*.

Information under försäkringsavtalets löptid fram till utbetalningen

13 § Försäkringsbolaget ska till försäkringstagare och andra ersättningsberättigade lämna den information om försäkringen som de kan antas behöva. Informationen ska alltid omfatta de uppgifter som framgår av *bilagan*.

Information under utbetalningstiden

14 § Försäkringsbolaget ska till ersättningsberättigade lämna information om sådana omständigheter som de kan antas behöva. Informationen ska alltid omfatta de uppgifter som framgår av *bilagan*.

Information om möjligheter till överprövning m.m.

15 § I samband med att ett anspråk på försäkringsersättning regleras ska försäkringsbolaget om det behövs informera den som berörs av bolagets beslut om vilka möjligheter som finns att få en tvist med bolaget prövad. Om en rättsskyddsförsäkring i koncernen kan gälla vid en sådan tvist med bolaget, ska information också lämnas om detta. Detsamma gäller när en försäkring på bolagets initiativ upphör i förtid eller ändras. Försäkringsbolaget ska även informera om reglerna för preskription.

Dessa föreskrifter träder i kraft den 15 april 2003, då Finansinspektionens föreskrifter (FFFS 2000:12) om information till livförsäkringstagare ska upphöra att gälla.

INGRID BONDE

Göran Ronge

Bilaga

Information till försäkringstagare

A. Information innan försäkringsavtal ingås

Innan ett försäkringsavtal ingås ska försäkringsbolaget lämna följande information.

Uppgifter om försäkringsbolaget

Följande uppgifter ska lämnas om försäkringsbolaget:

1. Försäkringsgivarens namn och juridiska associationsform ska anges.

Om försäkringen marknadsförs eller förmedlas av någon annan än försäkringsgivaren, ska försäkringsgivaren, så långt det är möjligt, se till att information lämnas om vem som är försäkringsgivare. Uppgiften ska ges en så tydlig och framträdande utformning att det inte finns utrymme för missuppfattningar.

2. Huvudkontorets fullständiga adress ska anges och i tillämpliga fall den fullständiga adressen till den agentur eller den filial som ingår avtalet.

Försäkringsavtalet

Följande uppgifter ska lämnas om försäkringsavtalet:

3. Försäkringsskyddets omfattning ska anges samt de förmåner och ändringsrätter som följer av avtalet. Avgränsningar av försäkringsskyddet ska tydligt framgå.
4. Den bundenhet ska anges som för försäkringstagaren kan följa av försäkringsavtalet.

Information lämnas om i vilken mån försäkringen kan återköpas respektive försäkringssparandet flyttas till annan försäkring och försäkringsgivare eller inte. Om sådan möjlighet finns ska information lämnas om villkoren för detta.

Hur informationskraven preciseras i samband med flyttning av försäkringssparande framgår av punkterna 18–19.

5. Hur försäkringens värde helt upphör eller reduceras under försäkringstiden ska anges vid dödsfall (livsfallsförsäkring) respektive om den försäkrade lever vid försäkringstidens slut (dödsfallsförsäkring).
6. Avtalets löptid ska anges.

Det ska klargöras om avtalet medger att försäkringstagaren får ändra utbetalningstidpunkt eller utbetalningstidens längd och storleken på de eventuella avgifter som kommer att tas ut vid sådana ändringar. Det ska framgå att uppgifterna avser aktuella avgifter och att storleken på dessa kan komma att ändras i framtiden.

7. Försäkringstagarens rätt att säga upp försäkringsavtalet ska anges enligt 97 a § försäkringsavtalslagen (1927:77).

Informationen ska innehålla uppgifter om dels de formella förutsättningarna för att uppsägningsrätten ska kunna göras gällande, dels hur försäkringstagaren ska gå till väga för att utnyttja uppsägningsrätten.

8. De följder som kan bli aktuella ska anges vid felaktiga eller ofullständiga uppgifter respektive utebliven premiebetalning.

9. Om svensk lag inte gäller ska det lands lag anges som ska tillämpas på avtalet. Om parterna har frihet att välja lag ska den lag anges som försäkringsgivaren föreslår.

10. Huvuddragen av de skatteregler som gäller för aktuell försäkringstyp ska anges.

Premier

Följande uppgifter ska lämnas om premier:

11. De villkor som gäller för premiebetalning och premieberäkning ska anges.

Informationen ska ange principerna för beräkning av premier eller bestämmande av relationen mellan premier och förmåner och klargöra i vilken mån avtalet medger att premieberäkningen ändras under försäkringens löptid.

12. Principerna ska anges för hur bolagets drifts- och riskkostnader ska täckas.

Om ett avtal till exempel belastas med anskaffningskostnader vid utökningspremier lämnas information om detta. Uppgifter lämnas om hur stor del av premien som belöper på huvudförmån och i tillämpliga fall på tilläggsförmåner. Om förmånen inte påverkar beräkningen av premien lämnas information om att förmånen påverkar försäkringens värde, t.ex. genom att försäkringen inte deltar i arvsvinsten. Om uppgifterna bygger på antaganden vilket innebär att det verkliga kostnadsuttaget inte är känt ska detta framgå. Det ska även anges att ett ökat kostnadsuttag påverkar försäkringens värde.

Vidare ska det upplysas om huruvida beräkningen av premie innehåller ramar för uttag av drifts- och riskkostnader.

Disposition av överskott

Följande uppgifter ska lämnas om disposition av överskott:

13. Regler för förlusttäckning ska anges samt, i förekommande fall, vinstutdelning som gäller i bolaget.

Information ska lämnas om försäkringsvillkorens och bolagsordningens bestämmelser om försäkringstagarens och andra ersättningsberättigades rätt till överskott och i vilken utsträckning överskottet får användas till förlusttäckning. Det ska klart framgå i vilken mån bolagsstämman kan besluta om fördelningen av överskottet och att bolagsordningen kan ändras för rätten till överskott i framtiden.

I icke vinstutdelande bolag ska information lämnas om bolagsordningens regler om konsolideringsfondens användning.

14. Rätten till återbäring ska anges och i vilken utsträckning den är garanterad respektive villkorad samt innebörden av detta.

För villkorad återbäring ska information lämnas om vilka faktorer eller villkor som det framtida återbäringsbeloppet är beroende av. Vidare ska information lämnas om villkoren för fördelning av återbäring mellan de ersättningsberättigade. Information lämnas även om de principer som tillämpas för uppräknings av utfallande belopp genom återbäring under utbetalningstiden.

Om information lämnas för andel i överskott som inte utgör garanterad eller villkorad återbäring ska det tydligt framgå att medlen utgör bolagets riskkapital samt innebörden av detta.

Detta gäller inte för livförsäkringar som endast gäller för dödsfall och som meddelas för en tid av längst fem år eller mot en premie som är beräknad och bestämd för längst fem år i sänder. Det gäller inte heller för fondförsäkring.

15. För försäkringsavtal med preliminärt fördelad (allokerad) återbäring gäller att bolaget ska lämna information om bolagets policy för kollektiv konsolidering. Av informationen ska framgå bolagets konsolideringsintervall, målnivå om bolaget fastställt en sådan, anpassningstid samt övriga väsentliga uppgifter.

16. För försäkringsavtal med preliminärt fördelad (allokerad) återbäring enligt retrospektivreservmetod gäller följande:

Försäkringsbolaget ska utifrån sin konsolideringspolicy beskriva sambandet mellan avläst konsolideringsnivå, bedömningar av framtida kapitalavkastning och bestämningen av återbäringsräntan och andra relevanta återbäringsparametrar. Vid denna beskrivning ska beaktas hur anpassningstidens längd påverkar återbäringsräntan.

Vidare ska försäkringsbolaget beskriva innebörden av att bolagets kollektiva konsolideringsnivå ligger över den övre gränsen för konsolideringsintervallet och innebörden i att den ligger under den undre gränsen.

Information ska lämnas om hur tillgångsslagens faktiska variation i tiden kan påverka konsolideringen och återbäringsräntan. Information ska också lämnas hur den kollektiva konsolideringens förändring kan påverka periodiska utbetalningar, såväl i höjande som sänkande riktning.

17. Principerna ska anges för bestämmande av försäkringens värde vid eventuellt återköp eller flyttning av försäkringssparandet eller då försäkringen sätts ned till fribrev.

Information ska även lämnas om de villkor som reglerar hur försäkringens värde i övrigt kan disponeras.

Flyttning av försäkringssparande

Följande uppgifter ska lämnas vid flyttning av försäkringssparande:

18. När försäkringskapitalet flyttas från ett försäkringsbolag, bör det bolag *från* vilket flyttningen sker, lämna information om att det tidigare försäkringsavtalet upphör och att kapitalet placeras i en ny försäkring med nytt avtalsinnehåll.

I förekommande fall bör följande information lämnas av försäkringsbolaget:

- uppgifter om eventuell särskild återbäringsgrupp med anledning av att försäkringen getts flyttningsrätt,
- vilket värde som kommer att flyttas och de eventuella avdrag för kostnader och värdejusteringar som kommer att göras på befintligt försäkringsvärde,
- uppgifter om att utfäst försäkringsbelopp och det aktuella riskskydd inklusive premiebefrielseskydd som finns i gällande försäkringsavtal kan förändras,
- uppgifter om att befintlig utmätningsfrihet kan upphöra,
- uppgifter om att vid fondförsäkring kan möjligheten att välja placering förändras eller helt upphöra,
- tidpunkt när bolagets ansvar upphör, samt
- vad som i övrigt kan bedömas vara betydelsefull information.

Denna information bör även i tillämpliga delar lämnas vid information i samband med avtalets tecknande.

19. När försäkringskapitalet flyttas från ett försäkringsbolag, bör det bolag *till* vilket flyttningen sker, i förekommande fall lämna följande information:

- Försäkringsbolaget ska beskriva klassificeringen av försäkringens värde och de konsekvenser detta kan få på förmånsrätten. Med klassificering menas uppdelning av värdet med avseende på försäkringsutfästelse och olika former av återbärning. Om hela värdet anses som premie för en utfästelse, behövs ingen beskrivning.
- Vad som i övrigt kan bedömas vara betydelsefull information ska anges med särskilt avseende på flyttningen.
- All övrig tillämplig information ska anges som enligt dessa föreskrifter lämnas innan ett nytt försäkringsavtal ingås. Undantag får göras i de fall då flyttningen bestämts i samband med att avtalet tecknades med den överlåtande försäkringsgivaren.

Ekonomiska uppgifter om försäkringsbolaget

Följande ekonomiska uppgifter ska lämnas om försäkringsbolaget:

20. Översiktliga uppgifter ska anges om vilka långsiktiga placeringsmål försäkringsbolaget fastställt för att täcka sina försäkringstekniska avsättningar med uppdelning på vad som är garanterad, villkorad respektive preliminärt fördelad (allokerad) återbärning, med angivande av fördelning på:

- a) aktier och andelar,
- b) fastigheter och lån mot säkerhet i fastighet,
- c) fastförräntade tillgångar, och
- d) övriga placeringar.

Uppgifter ska lämnas om i vilken utsträckning så kallad matchning mellan tillgångar och skulder tillämpas för säkerställande av åtaganden.

Uppgifter ska lämnas om hur ytterligare information kan erhållas om bolagets totala kapitalplacering.

Detta gäller inte för livförsäkringar som endast gäller för dödsfall och som meddelas för en tid av längst fem år eller mot en premie som är beräknad och bestämd för längst fem år i sänder. Det gäller inte heller för fondförsäkring.

21. Uppgifter ska anges om hur information kan erhållas om bolagets ekonomiska ställning till exempel genom den senaste årsredovisningen.

Fondförsäkring

Följande uppgifter ska lämnas om fondförsäkring:

22. Den eller de värdepappersfonder eller de index ska anges till vilka förmånerna kan knytas.

23. Hur ett fondbyte går till ska anges och hur stora kostnader som därvid tas ut.

24. De avgifter som försäkringsbolaget tar för att täcka aktuella driftskostnader och skatt ska anges, med fördelning på:

- a) avdrag från premien innan köp av andelar sker,
- b) eventuell skillnad i köp- och säljkurs för andelar, och
- c) avdrag från fond- eller andelsvärdet.

Information ska också lämnas om att ytterligare kostnadsuttag kan göras för fondbolagets eller motsvarande instituts förvaltning av fonden samt om storleken av dessa förvaltningskostnader. Detta gäller dock endast fonder som förvaltas av fondbolag som tillhör samma koncern som försäkringsbolaget samt andra fonder som försäkringsbolaget aktivt marknadsför.

25. Fondernas huvudsakliga placeringsinriktning ska anges.

Informationen ska lämnas om fonder som förvaltas av fondbolag som tillhör samma koncern som försäkringsbolaget, samt för andra fonder som försäkringsbolaget aktivt marknadsför.

Informationen ska innehålla en redogörelse för de olika slag av tillgångar som fonden ska innehålla, till exempel aktier, obligationer och likvida medel. Det ska framgå om fonden har en särskild placeringsinriktning med avseende på bransch, geografiskt område eller i något annat hänseende. Informationen kan lämnas genom att fondbolagets informationsbroschyr överlämnas.

Klagomålshantering

Följande uppgifter ska lämnas om klagomålshantering:

26. Information ska lämnas om hur klagomål och tvist handläggs när det gäller försäkringsavtalet.

Information ska lämnas om vilka rutiner försäkringsbolaget har när det gäller kontakter med kunder i klagomålsärenden enligt Finansinspektionens allmänna råd (FFFS 2002:23) om klagomålshantering avseende finansiella tjänster till konsumenter. Information ska även lämnas om möjligheten att få ett beslut omprövat av försäkringsbolaget eller av en branschgemensam nämnd. Information ska vidare lämnas om möjligheten att få en tvist prövad av Allmänna reklamationsnämnden och av allmän domstol. Information ska också lämnas om möjligheten att få rådgivning på annat sätt, till exempel genom Konsumenternas försäkringsbyrå.

B. Information under försäkringsavtalets löptid fram till utbetalningen

Under försäkringsavtalets löptid fram till utbetalningen ska försäkringsbolaget lämna följande information.

Ändringar

Följande uppgifter ska lämnas om ändringar:

1. Varje ändring ska anges av försäkringsgivarens namn, associationsform, adress till huvudkontoret och, i tillämpliga fall, adressen till den agentur eller den filial som ingått avtalet.
2. Uppgifter ska anges som avses i A 1–26 och som är av väsentlig betydelse för avtalet och vilka berörs av en beslutad ändring av försäkringsvillkoren, i lagstiftning eller bolagets policy avseende kollektiv konsolidering.
3. Avvikelse från befintlig policy ska anges i enlighet med Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd (FFFS 2003:1) om kollektiv konsolidering. Konsekvenser av avvikelsen och de åtgärder som bolaget avser att vidta med anledning av denna ska också anges.

Med avvikelse avses att kollektiv konsolideringsnivå vid två på varandra följande kvartalsskiften ligger utanför konsolideringsintervall enligt bolagets policy.

Årlig information

Följande uppgifter ska försäkringsbolaget årligen lämna information om:

4. I den mån avtalet berörs av följande poster ska årliga uppgifter lämnas om:
  - a) garanterad och villkorad återbäring, samt
  - b) utvecklingen av försäkringens värde (tillgodohavande eller pensionskapital, inklusive garanterad och villkorad återbäring).

I den mån värden gottskrivits försäkringen utöver vad som direkt följer av avtalet ska det klart framgå att gottskrivningen inte innebär något löfte om eventuella gottskrivningar i framtiden. Andel i konsolideringsfond är inte gottskriven såsom återbäring förrän beslut om detta fattats av bolagsstämman. Om information lämnas om sådan andel i konsolideringsfonden (preliminärt fördelad (allokerad) återbäring) som ännu inte har gottskrivits försäkringen ska det tydligt framgå att medlen utgör bolagets riskkapital samt innebörden av detta.

- c) Eventuella ändringar ska anges avseende de principer som tillämpas för uppräknig av utfallande belopp genom återbäring under utbetalningstiden.

d) Hur stor ersättning som skulle ha utbetalats vid dödsfall per redovisat datum ska anges, inklusive återbäring i syfte att ge försäkringstagaren en möjlighet att överblicka sitt försäkringsskydd.

e) I förekommande fall, ska anges aktuell storlek av de kostnader som kommer att belasta värdet vid eventuellt återköp eller flyttning.

f) Hur stor del av den, under året, inbetalade premien som avser tilläggsförmåner ska anges. Om det inte finns en identifierbar premie ska information lämnas om att förmånen påverkat försäkringens värde.

g) Uppgifter om storleken på de kostnader som har belastat försäkringen under den redovisade perioden ska anges. Härmed avses även sådana kostnader för vilka ett generellt avdrag gjorts från återbäringen. Därutöver, ska anges de övriga väsentliga orsakerna till förändringen av försäkringens värde, såsom:

- avkastning som gottskrivits eller tillgodoräknats försäkringen under året,
- skatt som belastat försäkringen under året,
- riskpremie, och
- arvsvinst.

h) I anslutning till påbörjande av periodisk utbetalning, ska försäkringsbolaget informera om möjligheten att ändra försäkringen i enlighet med punkt A6.

i) Information ska lämnas om att försäkringen kan behöva ses över i vissa avseenden, exempelvis för förmånstagare och behovet av efterlevandeskydd.

C. Information under utbetalningstiden

Under utbetalningstiden ska försäkringsbolaget lämna följande information.

Ändringar

Följande uppgifter ska lämnas om ändringar:

1. Uppgifter som avses i punkten B1 ska anges.
2. Ändringar ska anges i försäkringsvillkor, lagstiftning eller bolagets policy för kollektiv konsolidering, som kan anses vara av betydelse för den ersättningsberättigade att känna till.
3. Eventuella ändringar ska anges avseende de principer som tillämpas för uppräknning av utfallande belopp genom återbäring under utbetalningstiden.
4. Avvikelse från befintlig policy ska anges i enlighet med Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd (FFFS 2003:1) om kollektiv konsolidering. Konsekvenser av avvikelsen och de åtgärder som bolaget avser att vidta med anledning av denna ska också anges.

Med avvikelse avses att kollektiv konsolideringsnivå vid två på varandra följande kvartalsskiften ligger utanför konsolideringsintervall enligt bolagets policy.

Detta gäller endast för försäkringsavtal med preliminärt fördelad (allokerad) återbäring enligt retrospektivreservmetod.

5. Avvikelse från befintlig policy ska anges i enlighet med Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd (FFFS 2003:1) om kollektiv konsolidering. Konsekvenser av avvikelsen i fråga om påverkan av aktuell och framtida värdesäkring av de ersättningsberättigades pensionsutbetalningar ska också anges.

Detta gäller endast för försäkringsavtal med preliminärt fördelad (allokerad) återbäring enligt pensionstilläggsmetod.

Årlig information

Följande uppgifter ska försäkringsbolaget årligen lämna information om:

6. Uppgifter ska årligen lämnas om:

- a) aktuellt försäkringsbelopp,
- b) den avkastning som gottskrivits eller tillgodoräknats försäkringen under året,
- c) de kostnadsuttag som belastat försäkringen under året,
- d) den skatt som belastat försäkringen under året, samt
- e) i förekommande fall, uppgifter om att ersättningen kommer att upphöra inom de närmaste 12 månaderna.